

Høringsnotat om udkast til bekendtgørelse om forsøg med buejagt på dåvildt, sikavildt og kronvildt

Udkast til bekendtgørelse om forsøg med buejagt på dåvildt, sikavildt og kronvildt blev sendt i ekstern høring den 29. juni 2018 med frist for at afgive høringssvar den 27. juli 2018.

Udkastet blev sendt i ekstern høring til erhvervsorganisationer, grønne organisationer, læreanstalter samt andre relevante parter.

Miljø- og Fødevarerministeriet har i alt modtaget 9 eksterne høringssvar fra henholdsvis Danmarks Jægerforbund (DJ), Landbrug og Fødevarer (LF), Dansk Land- og Strandjagt (DLS), Foreningen af Danske Buejægere (FADB), Dyrenes Beskyttelse (DB), Danmarks Naturfredningsforening (DN), Det Dyreetiske Råd (DDR), Dyreværnsorganisationernes samarbejdsorganisation (DOSO) samt en borger.

Danmarks Jægerforbund (DJ) finder at ordet ”umiddelbart” i § 7 bør præciseres, ligesom sammenhængen mellem bestemmelsen og bekendtgørelse om eftersøgning og aflivning af nødstedt vildt bør præciseres, således at der ikke er tvivl om, hvornår og af hvem eftersøgningen skal sættes i gang. Med den foreslåede formulering kan der således være tvivl om de nugældende 6 timer efter bekendtgørelse om eftersøgning og aflivning af nødstedt vildt også gælder her, ligesom det er uklart om jægeren selv må eftersøge inden hundefører tilkaldes.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Miljø- og Fødevarerministeriet ændrer bestemmelsen således, at der gælder det samme tidsinterval på 6 timer for, hvornår der skal tilkaldes hundefører til eftersøgning efter denne bekendtgørelse som for andre eftersøgninger efter bekendtgørelse om eftersøgning og aflivning af nødstedt vildt.

Endvidere finder DJ, at det skal præciseres i § 8, stk. 4, hvilke slags hundeførere, der er tale om.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Miljø- og Fødevarerministeriet finder, at en eventuel tvivl om, hvilke hundeførere, der er tale om bør være fjernet ved ændringen af § 7 (nu § 5).

DJ finder herudover ikke, at det er hensigtsmæssigt, at hundeførere der ikke indberetter inden for 2 uger kan straffes med bøde. Hundeførerne udfører et stort frivilligt og ulønnet arbejde, og risikoen for straf kan virke demotiverende. Straffebestemmelsen bør derfor ændres. Endvidere bør der ikke pålægges hundeførerne yderligere indberetningspligt ud over den indberetning, som de allerede nu udfører. DJ henviser i den forbindelse til, at der allerede findes et velfungerende indberetningssystem, hvor hundeførerne indberetter detaljer omkring de enkelte eftersøgninger, og at dette let kan udbygges, hvis der er behov for særlige informationer i forhold til buejagt på større hjortevildt. DJ

foreslår derfor, at § 8, stk. 4 ændres således, at hundeførerne skal indberette buejagteftersøgninger i det allerede eksisterende system, og at indberetningerne følger Naturstyrelsens indberetningsfrister for øvrige eftersøgninger.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Bekendtgørelsen ændres således, at hundeførerne ikke længere er omfattet af straffebestemmelsen i bekendtgørelsens § 14, stk. 1 (nu § 13, stk. 1), ligesom det eksisterende indberetningssystem for hundeførere efter bekendtgørelse om eftersøgning og aflivning af nødstedet vildt skal anvendes.

For så vidt angår de foreslåede krav til bue og pil har DJ anført, at det erfaringsmæssigt ikke er antallet af blade, der er afgørende for pilens evne til at dræbe vildtet, og DJ foreslår, at ordlyden ændres til, at jagtodden skal være mindst 2-bladet og ikke 3-bladet som foreslået i bekendtgørelsen.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Miljø- og Fødevareministeriet er opmærksom på, at der findes fordele og ulemper ved såvel en 2-bladet som en 3-bladet pilespid. I forbindelse med forsøget har ønsket været at tage udgangspunkt i de gældende regler for buejagt og derfor også fastholde kravet om mindst en 3-bladet pil. Skulle det i forbindelse med forsøget vise sig, at kravet er uhensigtsmæssigt, kan der efterfølgende eventuelt være behov for en justering af reglerne.

Landbrug & Fødevarer (LF) har anført, at indberetningspligten for hundeførere kan opfattes som en uønsket byrde for hundeførerne, der på frivillig basis deltager i eftersøgningen af vildt, hvorfor LF opfordrer til, at dette krav genovervejes. Såfremt kravet fastholdes finder LF, at det er vigtigt, at det gøres så let for hundeføreren som muligt, således at det ikke får negative konsekvenser for ønsket om at deltage i eftersøgningsarbejde.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Bekendtgørelsen ændres således, at det eksisterende indberetningssystem for hundeførere efter bekendtgørelse om eftersøgning og aflivning af nødstedt vildt skal anvendes.

Dansk Land- og Strandjagt (DLS) kan anbefale buejagt på dåvildt, sikavildt og kronvildt og henviser til, at man i Canada bruger bue og pil til jagt på endnu større dyr som elg.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Miljø- og Fødevareministeriet tager foreningens synspunkter til efterretning. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.

Foreningen af Danske Buejægere (FADB) har anført, at bekendtgørelsens titel bør ændres til ”store vildtarter end råvildt”, idet en begrænsning til dåvildt, sikavildt og kronvildt ikke giver mening, ligesom det vil gøre lovgivning og arbejdet nemmere fremover, hvis de vildtarter, der er jagttid på medtages.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

I forbindelse med ændringen af jagt- og vildtforvaltningsloven i 2017 blev det skabt mulighed for at undersøge, om bue kan anvendes til jagt på vildtarter, der er større end råvildt. I bemærkningerne til lovforslaget er det anført, at det i første omgang er hensigten, at der foretages en undersøgelse af, hvorvidt bue kan være et velegnet jagtvåben til jagt på dåvildt, sikavildt og kronvildt. På den baggrund er det alene dåvildt, sikavildt og kronvildt, der er omfattet af det aktuelle forsøg.

For at få materiale nok til en uvildig undersøgelse har foreningen endvidere foreslået, at der indsendes rapporter fra skytten og hundefører uanset udfaldet af skud eller eftersøgning, således at rapporter kan krydses og eventuel mistro om uvildighed kan fjernes. Foreningen forslår på den baggrund ændringer i § 7 og § 8.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

For at øge muligheden for at sikre størst muligt vidensgrundlag for den efterfølgende evaluering af forsøget ændres bekendtgørelsen således, at indberetningen ikke alene omfatter nedlagt vildt men også afgivne skud.

I forhold til de foreslåede krav til pilene har foreningen anført, at det ene og alene er ordlyden ”fast spids”, der er afgørende, og at både 2-bladet, 3-bladet eller eventuelt flere faste blade slår lige så effektivt ihjel. For at undgå at stå som dommer over produkter anbefaler foreningen, at teksten ændres til 2-bladet.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Miljø- og Fødevarerministeriets er opmærksom på, at der findes fordele og ulemper ved såvel en 2-bladet som en 3-bladet pilespid. I forbindelse med forsøget har ønsket været at tage udgangspunkt i de gældende regler for buejagt og derfor også fastholde kravet om mindst en 3-bladet pil. Skulle det i forbindelse med forsøget vise sig, at kravet er uhensigtsmæssigt, kan der efterfølgende eventuelt være behov for en justering af reglerne.

Dyrenes beskyttelse (DB) bemærker indledningsvist, at hvis der skal tillades jagt med bue på større hjortearter end rådyr, skal jagten dyreværns-mæssigt være på samme niveau, som jagt med andre våben. Foreningen tager på det nuværende vidensgrundlag afstand fra jagt med bue på de større hjortearter, idet foreningen ikke finder, at der i øjeblikket er det fornødne tilfredsstillende grundlag.

Med hensyn til de i § 10 foreslåede kontrollerede forsøg i forsøgsperioden henviser DB til, at foreningen tidligere har efterlyst sådanne kontrollerede forsøg, og at foreningen fortsat finder, at disse forsøg burde være foretaget før igangsætning af en prøveperiode med fri buejagt på de pågældende hjortearter. Endvidere bemærkes, at det er afgørende, at den viden, der tilvejebringes ved disse kontrollerede forsøg efterfølgende kan anses for uvildig og valid dokumentation af effektiviteten af buejagt sammenlignet med riffeljagt. Foreningen finder derfor, at disse forsøg skal foretages i et samarbejde mellem jægere og forskere og have karakter af en decideret videnskabelig undersøgelse.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Indberetningernes nærmere indhold fastlægges af Miljøstyrelsen. Ved udarbejdelsen heraf lægges stor vægt på, at oplysningerne fra indberetningerne skal sikre, at der opnås en tilfredsstillende dokumentation og et fornødent vidensgrundlag om effektiviteten af buejagt på dåvildt, sikavildt og kronvildt til brug for den efterfølgende evaluering af forsøget. Af bekendtgørelsen fremgår, at evalueringen sker med inddragelse af relevante interessenter.

Endelig finder DB, at bestemmelsen i § 8 om indberetning ikke alene bør omfatte nedlagt vildt men også afgivne skud.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

For at øge muligheden for at sikre størst muligt vidensgrundlag for den efterfølgende evaluering af forsøget ændres bekendtgørelsen således, at indberetningen ikke alene omfatter nedlagt vildt men også afgivne skud.

Danmarks Naturfredningsforening (DN) henviser indledningsvist til, at foreningen hverken nu eller tidligere har været fortalere for forsøget, men at foreningen tager til efterretning, at der er tale om et forsøg rettet mod at tilvejebringe viden og et solidt grundlag for en lødig efterfølgende videnskabelig evaluering. Foreningens kommentarer er derfor rettet mod ønsket om, at det sikres, at der reelt skaffes et objektivt og fyldestgørende vidensgrundlag for en lødig evaluering, når forsøget afsluttes. Foreningen henviser i den forbindelse til tidligere udtalelse fra Det Dyreetiske Råd og anfører, at det kommende forsøg ubetinget bør have som forudsætning, at der tilvejebringes videnskabeligt anvendelige data, som sikrer fyldestgørende oplysninger om buejagtens effektivitet i forhold til aflivning samt omfanget af anskydninger.

Herudover har DN bemærkninger til følgende bestemmelser:

§ 2 – DN forstår § 2, stk. 3 således, at Miljøstyrelsen også kan bringe forsøget til ophør, hvis det måtte vise sig, at der ikke i praksis tilvejebringes oplysninger i et omfang eller i en kvalitet, som vil muliggøre en lødig evaluering, således at et videre forløb er meningsløst. Dette tager DN til efterretning.

§ 3 – DN forstår bestemmelsen sådan, at både forudsætning 1 og 2 skal være opfyldt for at man kan drive jagt med bue og pil. Dette tager DN til efterretning.

§ 4 – DN er helt uforstående overfor, at personer bosat i udlandet skal have adgang til at deltage i forsøget blot ved at kunne dokumentere at opfylde bopælslandets regler for adgang til jagt med bue og pil. DN henviser til, at forsøget har til formål at skaffe viden rettet mod en videnskabelig evaluering af buejagtens effektivitet og omfanget af anskydninger. Buejægere som i deres hjemland driver buejagt ud fra de pågældende lands regler og traditioner vil, efter DN's opfattelse, ikke bidrage til at give et billede af konsekvenserne af buejagt efter de danske regler, og muligheden for buejagt i Danmark vil alene tilgodeses de pågældendes rekreative behov. DN forslår derfor, at bestemmelsen udgår.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Miljø- og Fødevarerministeriet lægger til grund, at alle jægere, der deltager i forsøget overholder de gældende danske regler for buejagt, og at det tilstræbes, at så mange som muligt deltager i forsøget for at opnå tilstrækkelig viden til brug for den efterfølgende evaluering af forsøget og vurdering af, om der er grundlag for buejagt på dåvildt, sikavildt og kronvildt efter forsøgsperiodens udløb.

Den foreslåede § 4 er i øvrigt udtaget af bekendtgørelsen og erstattet med en henvisning til de gældende regler i bekendtgørelse om jagttegn, der bl.a. regulerer personer, der er bosat i udlandets ret til at gå på jagt i Danmark.

§ 7 – For at reducere risikoen for at en jæger undlader at tilkalde hundefører foreslår DN, at den enkelte pil er id-mærket. Findes et dyr efterfølgende anskudt med pil uden, at der er tilkaldt hundefører, vil den pågældende jæger således kunne fratages adgangen til at gå på jagt med bue og pil. DN anbefaler på den baggrund, at der tilføjes et krav i § 5 om, at pilen skal være id-mærket som en forudsætning for deltagelse i forsøget, og at en manglende mærkning skal have som konsekvens, at man ikke længere kan deltage i forsøget. Id-mærkningen skal selvfølgelig ske uden, at det påvirker pilens træfsikkerhed, og DN foreslår, at Miljøstyrelsen i samråd med Danmarks Jægerforbund afklarer nærmere, hvordan id-mærkning kan ske i praksis.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Der gælder efter den gældende lovgivning ikke en pligt for jægere til at anvende mærkede pile ved buejagt, og Miljø- og Fødevarerministeriet finder ikke grundlag for at ændre dette i forbindelse med forsøget. Det lægges til grund, at de jægere, der deltager i forsøget indberetter efter reglerne, og at

de pågældende har en interesse i, at der opnås et så fyldestgørende vidensgrundlag som muligt til brug for den efterfølgende evaluering og vurderingen af, om der er grundlag for buejagt på dåvildt, sikavildt og kronvildt efter forsøgsperiodens udløb.

§ 8 – DN tager til efterretning, at Miljøstyrelsen udarbejder skemaer og retningslinjer for indberetningerne og har forståelse for, at det vil ske i samarbejde med Danmarks Jægerforbund samt de forskere, der senere skal evaluere forsøget.

§ 9 – DN finder, at evaluering med inddragelse af interessenterne, herunder Vildtforvaltningsrådet, er en rigtig god ide.

§ 11 – DN anbefaler, at bestemmelsen angiver et mindsteomfang af stikprøvetilsyn i lyset af, at der er tale om et forsøg, der skal kunne evalueres. DN er usikre på, hvordan et sådant tilsyn skal foregå i praksis og bemærker, at det kan være nødvendigt at indføre en pligt for jægere til på forhånd at oplyse myndighederne om forestående jagter.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Der gælder efter den gældende lovgivning ikke en pligt for jægere til at oplyse myndighederne om, hvornår der drives jagt, og Miljø- og Fødevareministeriet finder ikke grundlag for at ændre dette i forbindelse med forsøget. Det vurderes ikke, at der er et behov for et aktivt opsøgende stikprøvetilsyn i forbindelse med forsøget.

Der foretages en sproglig præcisering af ordlyden i § 11, således at bestemmelsen svarer til lignende bestemmelse på jagtområdet.

§ 14 – DN finder, at strafferammen med den foreslåede formulering er en lempelse i forhold til den generelle lovgivning, og DN kan ikke anbefale en reduktion af strafferammen til 1 år.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Den angivne strafferamme er ved en fejl angivet til 1 år. Bekendtgørelsen ændres således, at strafferammen bliver op til 2 år tilsvarende den øvrige lovgivning på jagtområdet.

Det Dyreetiske Råd (DDR) henviser til, at Rådet i 2017 efter anmodning fra Miljø- og Fødevareministeren afgav en opdateret udtalelse om buejagt (de tidligere udtalelser er fra 1993 og 1998). I udtalelsen drøftede Rådet dels buejagt sammenholdt med jagt med skydevåben, dels en mulig udvidelse af buejagten til større hjortevildt. Dele af Rådet var imod al form for buejagt og dele af Rådet havde ikke principielle betænkeligheder ved buejagt, men efterspurgte på daværende tidspunkt bl.a. forudgående undersøgelser af hvor hurtigt dyrene mister bevidstheden ved et korrekt placeret skud med henholdsvis bue og riffel, samt vedrørende forhold omkring anskydning. Rådet drøftede endvidere udvidelse af buejagten til større hjortevildt.

Rådet har i det aktuelle høringssvar navnlig bemærket, at der fortsat er dele af Rådet, der er imod al form for buejagt. Endvidere anføres det, at der savnes en mere detaljeret information om, hvilke oplysninger, der skal indberettes, hvilke krav, der skal evalueres efter, og hvilke supplerende forsøg, der skal udføres. De medlemmer af Rådet, der er åbne for en forsøgsperiode anser det for helt afgørende, at det materiale, der tilvejebringes, efterfølgende kan anses for en uvildig og valid information af effektiviteten af buejagt sammenlignet med andre tilladte våben. Medlemmerne fremsætter anbefalinger, der så vidt muligt skal sikre kvaliteten af datagrundlaget og bearbejdningen af dette, og anbefaler videre, at der på forhånd udarbejdes klare kriterier for evalueringen af, hvilke krav buejagt skal leve op til.

Da det fremsendte høringsmateriale ikke indeholder disse nærmere oplysninger kan Rådet på det foreliggende grundlag ikke tilslutte sig det foreslåede forsøg.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Indberetningernes nærmere indhold fastlægges af Miljøstyrelsen. Ved udarbejdelsen heraf lægges stor vægt på, at oplysningerne fra indberetningerne skal sikre, at der opnås en tilfredsstillende dokumentation og et fornødent vidensgrundlag om effektiviteten af buejagt på dåvildt, sikavildt og kronvildt til brug for den efterfølgende evaluering af forsøget og vurdering af, om der er grundlag for buejagt på dåvildt, sikavildt og kronvildt efter forsøgsperiodens udløb. Af bekendtgørelsen fremgår, at evalueringen sker med inddragelse af relevante interessenter.

Dyreværnsorganisationernes samarbejdsorganisation (DOSO) kan ikke støtte en udvidelse af buejagt i Danmark alene af den grund, at organisationen er imod alle former for jagt med bue og pil. DOSO mener ikke, at det er tilstrækkeligt dokumenteret, at træfsikkerheden med bue og pil er lige så stor som ved anvendelse af riffel, ligesom det ikke er dokumenteret, at dyret mister bevidstheden lige så hurtigt, selv om pilen rammer dyrets hjerte. Enhver tvivl skal komme dyret til gode, og da der generelt allerede i dag er tvivl om den nugældende tilladelse, hvor rådyr er den største art, vil det, efter DOSO's opfattelse, være endnu mere tvivlsomt at give tilladelse til de større dyrearter.

Miljø- og Fødevarerministeriets bemærkninger:

Miljø- og Fødevarerministeriet tager foreningens synspunkter til efterretning. Høringssvaret giver ikke anledning til ændringer.

En borger har anført, at den foreslåede anvendelse af pilens energi E^0 som krav er i modstrid med såvel videnskabelige forhold som praktiske prøveskydninger. Modsat ved riffelskud, hvor projektilet ekspanderer i vildtkroppen samt medfører chokvirkning og derfor ofte øjeblikkelig død, er det for jagt med bue og pil kun forblødning som dræber vildtet. Der er således ingen chokeffekt fra pilen og ingen hydrodynamisk effekt fra pilen på dens vej gennem vildtkroppen. Tværtimod er målet, at pil og jagtød kun passerer med skærende effekt, så blodårene overskæres og vildtet forbløder. Disse forhold bevirker, at krav til pilens energi er i direkte modstrid med ønsker om en hurtig død for vildtet. Såfremt de foreslåede krav gennemføres vil det kun være compoundskytter, som kan opnå de 80 joule og oven i købet med forholdsvis lette pile med en vægt tæt på de 33 gr. og beklageligvis stadig med forholdsvis spinkle jagtødder.

De foreslåede krav med en minimumsenergi på 80 joule vil, efter borgerens opfattelse, i realiteten forbyde traditionelle bueskytter at jage det større hjortevildt, da ikke en gang stærke skytter med kraftige buer vil kunne opnå de angivne pilehastigheder. I øvrigt bemærkes, at der ikke er nogen traditionelle danske bueskytter, som kunne drømme om at skyde til levende vildt på større afstande end højst 15 meter. Det foreslås på den baggrund, at der i stedet for at benytte pilens energi som minimumskrav benyttes pilens bevægelsesmængde. Dette vil i henhold til såvel fysisk videnskab som praktiske prøveskydninger give en mere sikker ydelse under jagt.

Med baggrund i det foreslåede krav om en minimumsenergi på 80 joule er følgende beregnet for, hvilke krav man kan benytte for en eventuel minimums bevægelsesmængde:

$$^{\circ} \text{ For energien } E = \frac{1}{2} \times M \times V^2 \quad 80 \text{ joule} = \frac{1}{2} \times 0,033\text{kg} \times V^2 \Rightarrow V = 69,63 \text{ m/s}$$

dvs. Bevægelsesmængden =

$$0,033\text{kg} \times 69,63 \text{ m/s} = 2,3 \text{ kg m/s}$$

Hvis vi antager at vi benytter en pilevægt på 45g (hvilket er normalt for traditionelle bueskytter) skal pilens hastighed være:

$$2,3 \text{ kg m/s} = M \times V = 0,045\text{kg} \times V$$

$$\Rightarrow V = 51,1 \text{ m/s} = 168 \text{ ft/s}$$

De to pile, 33g vs 45g vil have samme gennemtrængningsevne i vildtkroppen ved de angivne hastigheder, dog med en fordel til den tunge pil med den mere solide jagtod.”

Afslutningsvist bemærker borgeren, at det fremlagte forslag er noget makværk, som hverken tager hensyn til vildtets eller bueskytters tarv. Der benyttes kun gamle kendte beregningsmetoder for riffeljagt uden hensyntagen til forskellen mellem en riffelkugle og en jagtpils virke- og drabsmåde i vildtkroppen.

Miljø- og Fødevareministeriets bemærkninger:

Miljø- og Fødevareministeriet har noteret sig, at beregningsmetoden til at vægte pilens kinetiske energi kan have visse fordele. Til det aktuelle forsøg er den metode, der efter den gældende lovgivning benyttes til buejagt i Danmark og som baserer sig på joule, dog valgt. De i bekendtgørelsen fastsatte krav til pile og buer er skærpet for at sikre størst mulig effektivitet. At der dermed kan være visse buetyper, der herefter formentlig kan være udelukket fra at deltage i forsøget giver ikke anledning til ændringer.
